

Aqrar Xidmətlər
Agentliyi

Taxılda **SARI PAS** xəstəliyinə
qarşı mübarizə tədbirləri

Xəstəliyin səciyyəvi əlaməti

- Bitkinin yarpaqlarının üst hissəsində yarpaq uzununu nazik xətvəri sarı rəngli ləkələrin-pustulların əmələ gəlməsidir
- Həmin ləkələr xəstəlik inkişaf etdikcə böyüyür, yarpağın səthində pustullar yetişərək dağılır və açıq-sarı rəngli spor kütləsi xaricə tökülür
- Bu spollar toz şəklində yayılaraq, yenidən ətrafda olan sağlam bitkiləri sirayətləndirir
- Yarpaqlarla bərabər bitkinin digər orqanları-gövdəsi, sünbülü və qılçıqları da xəstəliyə tutulur
- Bitkilərin yetişmə mərhələsinə yaxın, bəzən də bundan xeyli əvvəl yarpağın alt hissəsində və digər orqanlarda göbələyin yağlı qara ləkələrdən ibarət qış spolları əmələ gəlir
- Bərk və yumşaq buğda sortları sarı pas xəstəliyinə daha çox tutulur

Xəstəliyin ilkin əlamətləri

- Erkən yazda bitkilərin kollanma və boruyaçıxma mərhələsində üzə çıxır
- Qışın mülayim keçməsi bəzən göbələyin bütün vegetasiya boyu inkişaf etməsinə şərait yaradır
- Sarı pas törədiciləri –sporlar külək axını və həşəratlar vasitəsilə geniş ərazilərə yayıla bilər
- Xəstəliyin törədicisinin böyümə və inkişafı üçün 10-13 °C temperatur optimal hesab olunur

- Sporlar 0 °C temperaturda belə cücərə bilər. 20 °C-dən yuxarı temperaturda göbələyin inkişafı zəifləyir. Respublikamızın təbii iqlim şəraiti sarı pasın erkən yazdan, hətta payızdan inkişaf etməsi üçün əlverişli hesab olunur
- Sarı pas xəstəliyi buğdanın vegetasiyasının əvvəlində, yəni erkən yazda, nadir hallarda isə payızda əmələ gəldiyi üçün onun məhsuldarlığa vurduğu ziyan daha çoxdur
- Sarı pas xəstəliyinə müxtəlif səviyyədə (zəif, orta, güclü) tutulmuş sortlar üzərində aparılmış təcrübələr göstərir ki, onun məhsuldarlığa vurduğu ziyan xəstəliyin intensivliyindən asılı olaraq 17-35% arasında dəyişir

Mübarizə tədbirləri

- Xəstəliyə qarşı yüksək davamlılığa malik bir çox məhsuldar buğda sortlarının (Qobustan, Murov-2, Fatimə, Əsgəran, Qızıl buğda və.s) əkilməsi;
- Növbəli əkinlərin və sələf bitkilərinin tətbiqi;
- Payızda taxıl əkiləcək sahələrdə şum altına fosfor-kalium, erkən yazda isə yemləmə şəklində azot gübrəsi verilməli;
- Taxıl əlaqlarına qarşı vaxtında mübarizə aparılmalı;
- Sərinqabağı toxumlar dərmanlanmalı;

- Kimyəvi mübarizə tədbirləri xəstəlik əlaməti görünən vaxt aparılmalı;
- Gecikdirilməyə yol verilsə, tədbirin heç bir nəticəsi olmur. Kimyəvi mübarizə vasitəsi kimi, Alto-super 330 EC 0,4 l/ha, Reks-doo 0,5 l/ha, Altis-premer 2 l/ha və 25%-li Tilt (250 qr/l Propikonozol) 0,5 l/ha məsarif normasında istifadə etməklə çiləmə aparılmalıdır

Aqrar Xidmətlər Agentliyi Fermerlərin nəzərinə çatdırır ki taxıl sahələrində bu xəstəliyə rast gəldikdə Respublika Bitki Mühafizəsi Mərkəzinin yerli qurumlarına müraciət edə bilərlər

Bakı şəhəri, Nəcəf Nərimanov küçəsi, 7 A

Çağrı Mərkəzi 1652

info@axa.gov.az

www.axa.gov.az

Aqrar Xidmətlər
Agentliyi